

Uchwała Nr 89/2015
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z 23 czerwca 2015 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Rady Gminy Wohyń.

Po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego, na podstawie art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 z późn. zm.) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała, co następuje:

stwierdza się nieważność uchwały Nr V/29/2015 Rady Gminy Wohyń z dnia 27 marca 2015 r. w sprawie określenia zasad udzielania przez Gminę Wohyń dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, z powodu naruszenia art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 1446 z późn. zm.) w związku z art. art.: 250 - 252 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

UZASADNIENIE

Uchwała Rady Gminy Wohyń, o której mowa w sentencji, wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie 29 maja 2015 r. W wyniku jej zbadania w trybie nadzoru – Kolegium RIO w Lublinie podjęło 10 czerwca br. uchwałę Nr 87/2015 w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego w celu stwierdzenia nieważności tej uchwały, uznając, że jej postanowienia naruszają prawo w sposób istotny.

W § 1 badanej uchwały Rada Gminy, określając zasady udzielania dotacji, zaliczyła do nich m.in.:

- postanowienia dotyczące treści umowy o udzielenie dotacji (pkt 3),
- sposób kontroli wykorzystania dotacji (pkt 4),
- sposób rozliczenia dotacji (5),

co w ocenie Kolegium nie mieści się w pojęciu zasad udzielania dotacji.

W § 2 badanej uchwały Rada Gminy postanowiła, że „osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej nie zaliczona do sektora finansów publicznych” może ubiegać się o udzielenie dotacji. Ograniczenie takie narusza przepis art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r., poz. 1446 z późn. zm). W ocenie Kolegium dotacja może być przyznana

każdemu wnioskodawcy, który sprawuje opiekę nad zabytkami i posiada tytuł prawny do zabytku (por. art. 71 ust. 1 ustawy). Ustalona przez organ stanowiący zasada nie może być sprzeczna z postanowieniami ustawy.

W dalszej kolejności, w § 5 ust. 2 uchwały, Rada Gminy zawarła postanowienia dotyczące umowy o udzielenie dotacji na przeprowadzenie prac, wyliczając elementy jakie mają być w niej zawarte (m.in.: wysokość udzielonej dotacji, tryb kontroli wykonywania umowy, sposób i termin rozliczenia kwot udzielonej dotacji czy warunki, sposób i termin zwrotu niewykorzystanej dotacji oraz dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem).

Z kolei postanowieniami §§ 6 i 7 uchwały (w nawiązaniu do zapisów §§ 1 i 5 ust 2) uszczegółowiła w jakim trybie podmioty otrzymujące dotację podlegają kontroli (§ 6) oraz do złożenia jakich dokumentów wraz ze sprawozdaniem jest zobowiązany podmiot w celu rozliczenia dotacji w sposób i w terminach określonych w umowie (§ 7).

Zdaniem Kolegium Rada Gminy nie ma podstaw prawnych do stanowienia o tym, co ma zawierać umowa czy też ustalać trybu kontroli wykonania umowy. Postanowieniami takimi Rada przekroczyła zakres delegacji wynikający z art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zgodnie z jego postanowieniami organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, w trybie określonym odrębnymi przepisami może udzielić dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale.

Regulowanie co ma zawierać umowa (§ 5 ust. 2) czy określanie trybu kontroli (§ 6) wykracza poza treść obowiązującego prawa, które daje organowi stanowiącemu jedynie upoważnienie do ustalenia zasad udzielenia dotacji.

Przepis kompetencyjny nie daje również prawa organowi stanowiącemu do określenia w drodze aktu prawa miejscowego regulacji odnośnie sposobu i terminu rozliczenia dotacji, a także (również do ustalenia w umowie) warunków, sposobu i terminu zwrotu niewykorzystanej dotacji oraz dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, co Rada Gminy uczyniła wskazanymi wyżej postanowieniami (odpowiednio §§ 7 i 5 ust. 2 pkt 6).

W sytuacji gdy przepisy szczególne (tu ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami) nie zawiera w swoich zapisach regulacji odnoszących się do zasad rozliczania dotacji czy też zwrotu dotacji, zastosowanie ma ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.). W art. 250 tej ustawy ustawodawca nałożył na organ wykonawczy jst obowiązek zawarcia – w sytuacji braku wskazanych powyżej regulacji w odrębnych przepisach – umowy zawierającej wyszczególnione ustawowo elementy, m.in. termin i sposób rozliczenia dotacji, czy termin zwrotu dotacji. Nie ma więc podstaw do odrębnego regulowania tych spraw w uchwale rady gminy. Zasady i tryb zwrotu dotacji udzielonej z budżetu jst określają – w myśl postanowień art. 253 ustawy o finansach publicznych – przepisy art. 251 i art. 252 tej ustawy, bowiem w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami brak jest postanowień w tym zakresie.

Kolegium zwraca również uwagę, że w postanowieniach uchwały, Rada Gminy nie określiła zasad ustalania jej wysokości, cedując swoją kompetencję w tym zakresie do uregulowania w umowie; przepis art. 81 ust. 2 ustawy wskazuje, że dotacja może być udzielona w wysokości do 100% nakładów.

W świetle powyższego wprowadzone uchwałą Rady Gminy regulacje nie znajdują – zdaniem Kolegium – uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawa.

Ponieważ Rada Gminy we wskazanym we wszczęciu postępowania nadzorczego terminie rozpatrywania sprawy stwierdzenia nieważności uchwały, tj. do 22 czerwca br., nie podjęła działań zmierzających do usunięcia wskazanego naruszenia prawa, o czym poinformowała w piśmie z 22 czerwca br., Kolegium RIO w Lublinie orzekło nieważność kwestionowanej w osnowie uchwały.

Na tę uchwałę przysługuje Radzie Gminy Wohyń prawo wniesienia – za pośrednictwem Kolegium RIO w Lublinie – skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, w terminie 30 dni od daty doręczenia tej uchwały.

Otrzymują:

1. Rada Gminy Wohyń,
2. Wójt Gminy Wohyń.